

Historia pewnego medalu cz.11

Data publikacji: 20.05.2012 23:59

Zapraszamy do lektury książki Jacka Stelmacha: Historia Pewnego "Medalu" - Metodą Śledczą "Walecznym Śląsk1919 ". Kolejne odcinki ukazywać się będą co tydzień w niedzielę wyłącznie na łamach portalu OX.PL.

Rozdział IV - cz.3

Problem dodatkowych odznak nadanych przez Franciszka Latinika

Prawo nadawania odznak „Za Obronę Śląska” zostało dokładnie określone w Statucie odznak „Za obronę Śląska”, wydanym w Dzienniku Urzędowym Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego nr 17a z dnia 10 listopada 1919 roku.

W ramach tych przepisów powinien się poruszać Franciszek Latinik. Tak więc, wracając do przypadku Juliana Fałata, miał on prawo nadać mu medal pamiątkowy, ale chcąc wyróżnić go odznaką II. Klasy powinien być w ramach Komisji Przygotowawczej sporządzić wniosek o takowe wyróżnienie do Prezydium Rady Narodowej wraz z uzasadnieniem przedstawiającym opis czynów, względnie zasług danej osoby. Wtedy dopiero Prezydium Rady Narodowej, w którego wyłącznej gestii było nadawanie Krzyża I, lub jak w tym przypadku II. Klasy, mogło takową odznakę nadać, jednakże pod jednym istotnym warunkiem –jednomyślniej uchwały! W przypadku dotyczącym Juliana Fałata takiej możliwości z pewnością nie było, ponieważ zasługi, jakie ewentualnie „położył”, były znikome w porównaniu z ofiarą życia wielu dzielnych żołnierzy, którzy polegli, walcząc o niepodległość tych ziem, a którym nawet pośmiertnie nie przyznano Krzyża I czy II. Klasy.

Kim były inne osoby, które Franciszek Latinik wpisał do swojego wykazu osób odznaczonych? Zacznijmy od początku.

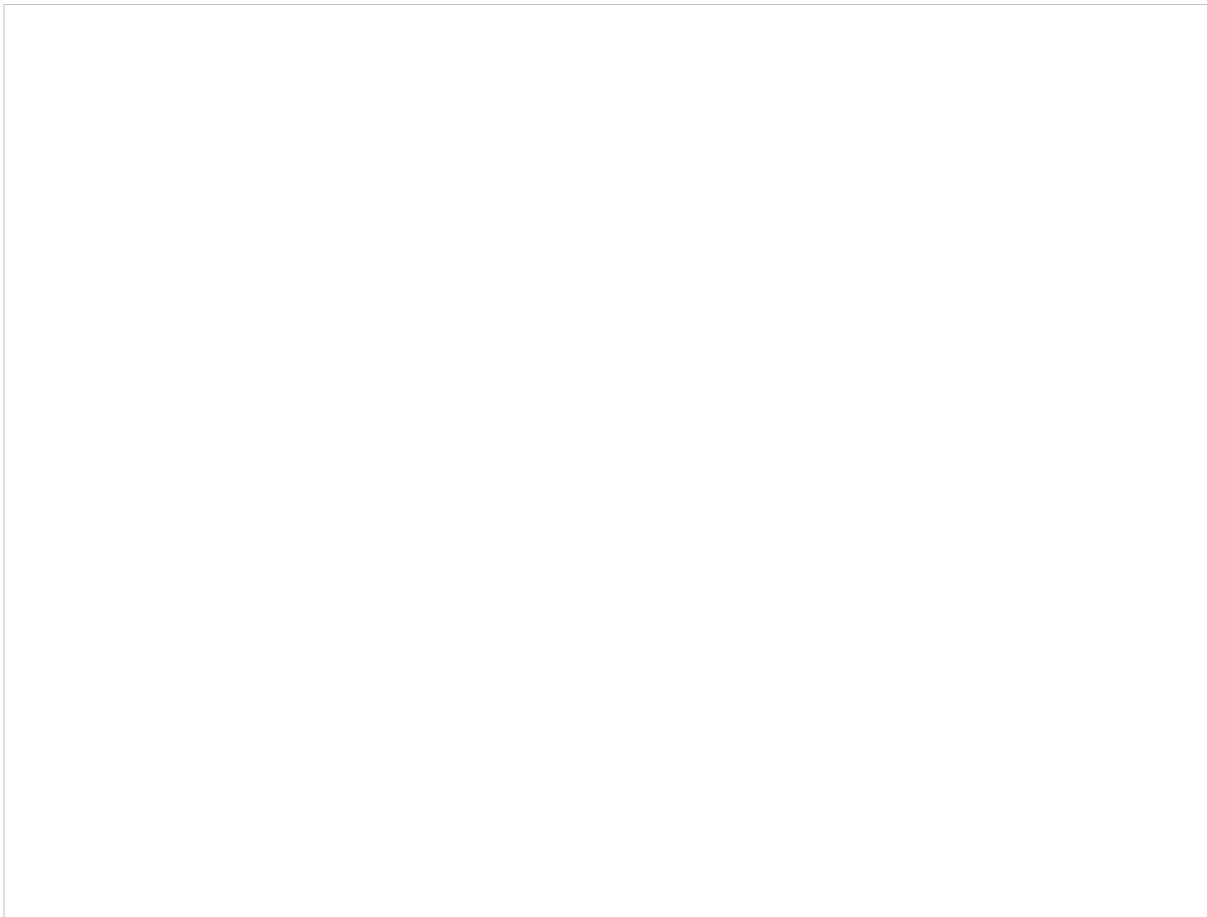
Zanim zacząłem swoją analizę, najpierw wypisałem sobie z mojego zestawienia alfabetycznego dwanaście nazwisk osób, które nie były wymienione przez Radę Narodową Księstwa Cieszyńskiego jako wyróżnione Krzyżem II. Klasy, a które dopisał F. Latinik do swojej listy:

- Aleksandrowicz Franciszek,
- Barteczek Franciszek,
- Fałat Julian,
- Fürst Romuald,
- Kantor Paweł,
- Karasek Teodor,
- Krzystek Stefan,
- Lacheta,
- Matusiak Klemens,
- Skrzypek Ludwik,
- Solarczyk Michał,
- Strach Franciszek.

Mając te nazwiska przed swoimi oczami, wziąłem do ręki książkę Franciszka Latinika i zacząłem ją czytać, drugi raz od początku, zaznaczając markerem w kolorze zielonym wypisane powyżej nazwiska (jeżeli pojawiły się w tekście książki). Nazwiska innych osób zaznaczyłem markerem koloru żółtego. Chciałem się jeszcze dowiedzieć, czy nazwiska osób, które wykreślił Latinik z listy odznaczonych (według Dz.U. Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego), pojawiały się w jego książce jako nazwiska uczestników walk. To była czysta ciekawość.

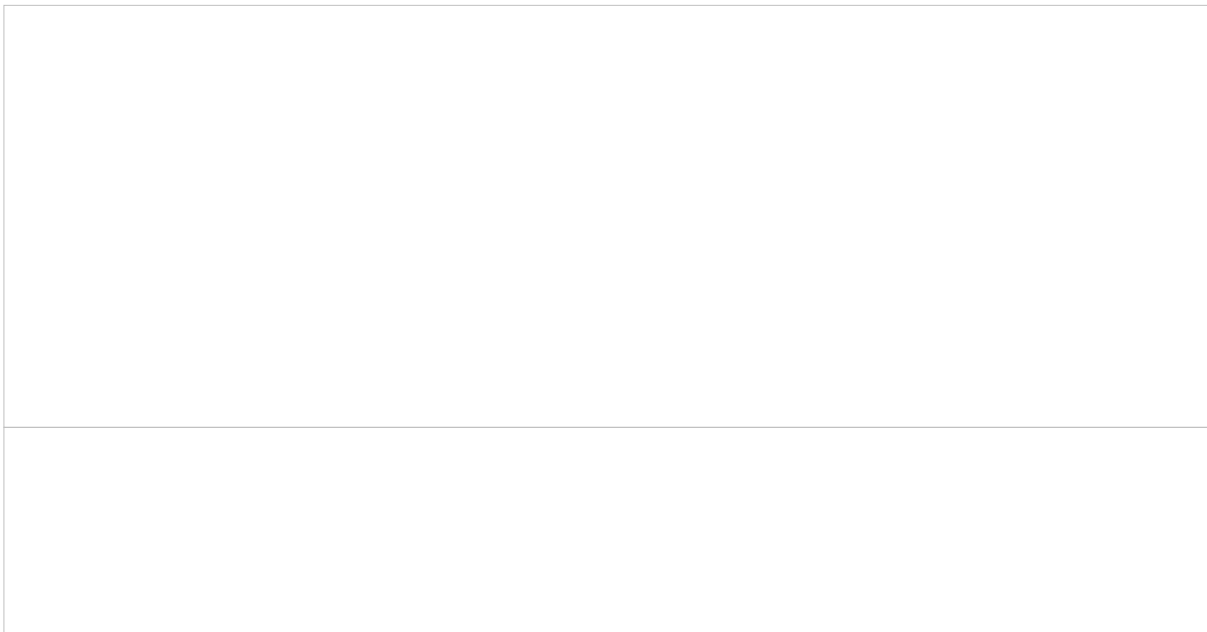
Po przeczytaniu książki zestawiałem sobie te dane z informacjami o osobach, które uzyskałem dzięki informacjom z Internetu, i tak:

1. Aleksandrowicz Franciszek: mowa o nim na stronie 29 i 32-33.

Zdjęcie nr 35 –Książka F. Latinika „Walka o Śląsk Cieszyński w r. 1919” –informacje dot. F. Aleksandrowicza

Źródło: F. Latinik: Walka o Śląsk Cieszyński w r. 1919”. Cieszyn 1934, Nakładem i Drukiem P. Mi-tręgi w Cieszynie, 29.

Zdjęcie nr 36 –Książka F. Latinika „Walka o Śląsk Cieszyński w r. 1919” –informacje dot. F. Aleksandrowicza

Źródło: F. Latinik: Walka o Śląsk Cieszyński w r. 1919”. Cieszyn 1934, Nakładem i Drukiem P. Mi-tręgi w Cieszynie, 32-33.

Franciszek Aleksandrowicz urodził się 4 grudnia 1856 roku we Lwowie, a zmarł 3 stycznia 1927 roku. Od 1877 r. był oficerem austriackiej piechoty, a od 1912 roku generałem w armii austriackiej. W 1918 r. walczył w obronie Lwowa. Od 5 listopada 1918 roku wyznaczony został na dowódcę Wojsk Polskich na Śląsku. Od stycznia do kwietnia 1919

roku pełnił służbę jako dowódca Grupy Operacyjnej, która działała na terenie Galicji (tereny przylegające do obecnego miasta Bielsko-Biała, a ciągnące się aż po Lwów, dalej Tarnopol, Bukowinę). Od kwietnia do grudnia 1919 roku służył jako dowódca 4 Dywizji Piechoty na froncie małopolskim (stworzonej z Grupy Operacyjnej) .

Na podstawie informacji z książki F. Latinika oraz posiadanych in-nych informacji, stwierdziłem, iż generał Franciszek Aleksandrowicz do-wodził siłami wojskowymi na Śląsku od dnia 5 listopada do dnia 17 listopada 1918 r., kiedy to zastąpił go ówczesny pułkownik Franciszek Latinik. Później F. Aleksandrowicz działał już na innym terenie. W mojej opinii brak jest wyraźnego związku jego osoby z walkami, jakie odbywały się na Śląsku Cieszyńskim w 1919 r. Od razu zastrzegam się, że nawet nie próbowałem skutecznie w tej sprawie wielkich poszukiwań. Fakt wyróżnienia go odznaką Krzyża II. Klasy „Za obronę Śląska” przez Franciszka Latinika, raczej po stronie tejże osoby pozostawiał fakt udowodnienia i uza-sadnienia faktu odznaczenia (przynajmniej przed Radą Narodową Księstwa Cieszyńskiego). Takiegoż uzasadnienia jednakże Franciszek Latinik nie zawarł nawet w swojej książce, a z pewnością wręczył temu wysokiemu stopniem oficerowi stosowną odznakę i legitymację. Uzasadnienia ku temu ja osobiście, w żadnym wypadku, nie potrafiłem w swoich amatorskich badaniach znaleźć.

CDN...

Komisarz Jacek Stelmach jest komendantem Komisariatu Policji w Skoczowie i pasjonatem. Kolekcjonuje zabytkowe odznaczenia i odznaki oraz dokumenty, na podstawie których były one nadawane.

Gdy 17 lipca 2010 r. jego kolekcja wzbogaciła się o krzyż „Za obronę Śląska”, nie tylko postanowił zgłębić jego historię, ale i sprawdzić, czy medal, którego stał się właścicielem, jest aby na pewno... oryginalny. Nie dysponując fachowym przygotowaniem do badań historycznych, w swoich poszukiwaniach odwołał się do metod najlepiej sobie znanych, a mianowicie... kryminalistycznych; podjął regularne śledztwo. Zakończyło się one już po roku, przynosząc w rezultacie nie tylko ustalenie „prawdy materialnej”, ale i obszerną, liczącą sobie niemal 250 stron książkę, w której kom. Jacek Stelmach szczegółowo opisał przebieg swoich badań i podzielił się ich wynikami.

Książka, wydana pod koniec 2011 r., nosi tytuł Historia pewnego „medalu” – metodą śledczą. „Walecznym Śląsk 1919” i stanowi absolutny ewenement w dziejach cieszyńskiej literatury regionalnej,

Wszystkie odcinki [\[KLIKNIJ>>>\]](#)